

EXPERTISECENTRUM
onafhankelijk leven

Eerste uitvoeringsbesluit van het Decreet betreffende de zorg- en bijstandsverlening

2009

Jos Huys
vrijwillig wetenschappelijk medewerker
Instituut voor Sociaal Recht
Katholieke Universiteit Leuven

Kerkstraat 108 - 9050 Gentbrugge
TEL 09 324 38 77 - FAX 09 324 38 79

info@independentliving.be
www.independentliving.be

Het Decreet van 18 juli 2008 betreffende de zorg- en bijstandsverlening¹ omschrijft het juridisch kader voor de beroepsmatige uitoefening van zorg- en bijstandsverlening in Vlaanderen. Het is een kaderdecreet dat in werking treedt en nadere uitvoering verkrijgt door middel van uitvoeringsbesluiten van de Vlaamse regering.

Een eerste uitvoeringsbesluit werd op 27 maart 2009 door de Vlaamse regering goedgekeurd en op 12 mei 2009 in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd². Tenzij anders vermeld, treedt dit besluit in werking op de tiende dag volgend op de publicatiedatum, dit is op 22 mei 2009.

Het besluit is van toepassing op alle personen³ die beroepshalve in het natuurlijke thuismilieu van de gebruiker activiteiten verrichten, die behoren hetzij tot de zorgdimensie “lichamelijke zorg”⁴, hetzij tot de zorgdimensie “psychosociale en pedagogische of agogische ondersteuning”⁵.

Indien deze personen niet werken bij een door de Vlaamse overheid erkende of gecontroleerde welzijnsvoorziening, moeten ze zich laten **registreren** bij het intern verzelfstandigd agentschap Zorg en Gezondheid vooraleer zij beroepshalve activiteiten van zorg- en bijstandsverlening mogen verrichten. Indien zij evenwel op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit besluit al beroepshalve activiteiten van zorg- en bijstandsverlening verrichten, moeten ze pas op 30 juni 2010 voldoen aan deze registratieverplichting⁶.

Ongeacht of deze personen al dan niet werken bij een door de Vlaamse overheid erkende of gecontroleerde welzijnsvoorziening, moeten ze beantwoorden aan de **kwalificatievereisten** voor het verzorgend personeel van de diensten voor gezinszorg, met name de door de Minister van Welzijn aanvaarde studiebewijzen, uitgereikt in het studiegebied personenzorg, of een bekwaamheidsattest van polyvalent verzorgende, uitgereikt door een erkend opleidingscentrum.⁷ Indien zij evenwel op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit besluit al beroepshalve activiteiten van zorg- en bijstandsverlening verrichten, moeten ze pas op 30 juni 2010 voldoen aan deze

¹ B.S. 29 augustus 2008. Wordt hierna afgekort als DZB.

² Besluit van de Vlaamse Regering van 27 maart 2009 tot uitvoering van het decreet van 18 juli 2008 betreffende de zorg- en bijstandsverlening in de thuiszorg, hierna afgekort als BVR 27 maart 2009.

³ Met uitzondering van de beoefenaars van een gezondheidszorgberoep, van de personeelsleden van voorzieningen van het gezondheidsbeleid, en van persoonlijke assistenten als bedoeld in art. 16,4° VAPH-Decreet, en van de natuurlijke personen die beroepshalve zorg- en bijstandsverlening verstrekken aan slechts één gebruiker of aan meerdere gebruikers als die op hetzelfde adres wonen en behoren tot hetzelfde gezin. Zie artikelen 3 en 10 DZB.

⁴ Als daar zijn: helpen bij het bewegen en verplaatsen, zowel binnenshuis als buitenshuis, helpen bij het omkleden, inclusief het kiezen van de gepaste kledij; helpen bij het eten en drinken; helpen bij de toiletgang, ondersteuning bieden bij het gebruik van aangepaste hulpmiddelen. Voor de volledige lijst, zie art. 2, 1° BVR 27 maart 2009.

⁵ Als daar zijn: het aanreiken van tips voor een gezonde levenswijze, de ondersteuning bij sociale contacten, bij ontspanning, bij de administratie en gezinsbudget, ondersteunen van sociale vaardigheden. Voor de volledige lijst, zie art. 2, 2° BVR 27 maart 2009.

⁶ Artikelen 5 en 18, tweede lid, BVR 27 maart 2009.

⁷ Artikel 3, B, 2°, van bijlage I bij het besluit van de Vlaamse Regering van 18 december 1998 houdende de erkenning en de subsidiëring van verenigingen en welzijnsvoorzieningen in de thuiszorg.

kwalificatievereisten⁸. Onder bepaalde voorwaarden kunnen ook beroepskwalificaties van onderdanen van andere Europese lidstaten worden erkend⁹.

Het intern verzelfstandigd agentschap Zorg en Gezondheid en het intern verzelfstandigd agentschap Inspectie Welzijn, Volksgezondheid en Gezin worden belast met het toezicht op de naleving van deze registratie- en kwalificatievereisten¹⁰. De bepalingen inzake de administratieve geldboetes zijn evenwel nog niet in werking gesteld¹¹.

Het mag **verwondering** verwekken dat de Vlaamse regering op 27 maart 2009 een eerste uitvoering verleent aan het decreet betreffende de zorg- en bijstandsverlening, nadat reeds op 3 maart 2009 bij het Grondwettelijk Hof een verzoekschrift tot vernietiging van dit decreet was ingediend door de federale regering¹².

Het mag **verontwaardiging** verwekken dat de meerderheidspartijen in deze verkiezingscampagne de groeiende wachtlijsten van personen met een handicap betreuren, op het ogenblik dat een door henzelf goedgekeurd besluit van de Vlaamse regering in werking treedt, waardoor elkeen die, buiten een erkende thuiszorgdienst, tegen betaling ondersteuning verleent aan personen met een handicap in hun natuurlijk thuismilieu, buiten de wet wordt gesteld.

Het mag **ongerustheid** verwekken in hoofde van de personen met een handicap dat de federale en de Vlaamse regering vooralsnog een poging ondernemen om, in onderling overleg, maar wellicht zonder voldoende parlementaire controle¹³ en zonder overleg met de gebruikers zelf en hun verenigingen, een oplossing uit te werken voor hun onderling bevoegdheidsconflict.

Uiterste waakzaamheid blijft geboden! Was het niet op de valreep van de zomervakantie vorig jaar dat, met een harde strijd in de media en in de hoorzitting van de welzijnscommissie van het Vlaams Parlement¹⁴, het recht van de budgethouders op vrije keuze van hun assistenten en van tal van persoonlijke assistenten om hun beroep te blijven uitoefenen op de valreep werd gevrijwaard?

⁸ Artikelen 6 en 18, eerste lid, BVR 27 maart 2009.

⁹ Artikelen 7 tot 12 BVR 27 maart 2009.

¹⁰ Art. 8 DZB en art. 13 BVR 27 maart 2009.

¹¹ Art. 9 DZB en art. 17 BVR 27 maart 2009.

¹² De zaak staat ingeschreven bij het Grondwettelijk Hof onder rolnummer 4648.

¹³ Een schriftelijke vraag dd. 12 januari 2009 van Tinne Van der Straeten aan Laurette Onkelinx, Minister bevoegd voor Sociale Zaken en Volksgezondheid, *Parl. St. Kamer, 2008-2009, Bulletin van Vragen en Antwoorden*, nr. 51, 49-50. Vraag nr. 232, bleef tot op heden onbeantwoord.

¹⁴ *Parl. St. VI. Parl. 2007-2008, Nr.1708/ 6 – Bijlage. Verslag, van de hoorzitting op 1 juli 2008 betreffende het ontwerp van decreet betreffende de zorg- en bijstandsverlening.*